

Obsah

Úvod 10

„ Střípky z českých dějin

Jak praotec Čech na horu Říp došel **16**

Otec vlasti Karel IV. **19**

Česká spisovatelka Božena Němcová **24**

Český hudební skladatel Antonín Dvořák **28**

„ Je dobré vědět něco o volyňské historii

Jak se z Čecha stal „volyňský Čech“ **32**

O cestování na Volyni a caru Alexandrovi II. **35**

Babičky, felčaři a porodní báby aneb jak se léčilo na Volyni **39**

Z historie žitomirských Čechů **43**

Družiník, nebo legionář? **46**

Kdo to byl svobodovec? **50**

„ Všední a sváteční dny na Volyni

Moje dětství v Českém Malíně **56**

Moje školní léta **68**

Pes Dingo **73**

Jak jsem unikl smečce vlků **77**

Zvyky od Vánoc po Velikonoce **81**

Velikonoční kraslice **89**

Zvyky od čarodějnic po hledání pokladu **91**

Posvícení v Kupičově **101**

Pranostiky **105**

Příroda na Volyni **117**

Můj všesokolský slet **121**

Jak se slavily vánoční svátky na Olšance **123**

Můj Ježíšek se do války narodil vždy dvakrát **127**

Vánoční vzpomínka z Volyně **134**

Bílá cesta **136**

- Volyňské zvyky a obyčeje **138**
Neobvyklé přátelství člověka a drobných dravců **140**
Volyňská Miss 1938 **146**
Jak jsme se na Volyni léčili **148**
Z Čech na Volyň **154**
Vzpomínky z dětství **156**
Na Štědrý večer 1945 **160**

„ Jak bylo za první světové války

- Ze vzpomínek na počátky České družiny **164**
Strašidla **171**
Zapomenutý vlastenec **177**
Vzpomínky Otakara Kliche **182**

„ Jak to bylo za druhé světové války

- Zakládá se naše jednotka v Buzuluku **188**
Jak jsme vstupovali do československé jednotky **194**
Tanková rodina **198**
S raněnými přes rozvodněnou řeku **205**
Tiché lidství **209**
Před padesáti lety vznikl na Volyni Blaník **213**
České buchty **217**
Vojákovy slzy **219**
Světe, vyslyš mě **225**
Vánoce, na které nezapomenu **227**
Když je hlad **231**
Druhá světová válka v Mykolajivce **233**

„ Vzpomínky na české vesnice na Volyni

- Počátky Kvasilova **240**
Těžké začátky **244**
Založení osady Lipiny **248**
Vzpomínky z Vysoké **252**
Popisy českých osad na Volyni – Kvasilov **257**
Začátek byl těžký **261**
Vzpomínka na domov v Martinovce **267**

Jak jsem prožíval Černobyl **269**
Popisy českých osad na Volyni – Kupičov **273**

” Návrat do vlasti a usídlování

Jak jsme si připravovali na cestu **282**
Slib věrnosti republike **286**
Vzpomínka na Marii Stryjovou **292**

” Jak je to dnes

Jak jsme chránili češtinu **300**
Každý Čech z Volyně **302**
Žitomirský spolek volyňských Čechů **304**
Luck a krajanská organizace „Matice volyňská“ **308**
Volyňské tradice v Litoměřicích **312**
Hlásím se ke svému volyňskému původu **317**
Něco o jazykové adaptaci Čechů přesídlenců na Ukrajině **321**
Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel **327**

Důležitá data v dějinách volyňských Čechů **332**
Zdroje a autoři **334**

Зміст

Передмова **12**

„ Уривки з чеської історії

- Як прабатько Чех прийшов на гору Ржип **18**
- Батько Вітчизни Карл IV **21**
- Чеська письменниця Божена Немцова **26**
- Чеський композитор Антонін Дворжак **29**

„ Добре знати дещо про історію Волині

- Як з чеха стався «Волинський чех»? **34**
- Про подорож на Волинь та царя Олександра II **37**
- Бабки, фельдшери та повитухи або як лікувались на Волині **41**
- З історії житомирських чехів **44**
- Дружинник чи легіонер? **48**
- Хто то був «свободовець»? **52**

„ Будні та свята на Волині

- Мое дитинство в Чеському Малині **61**
- Мої шкільні роки **71**
- Пес Дінго **75**
- Як я врятувався від зграї вовків **79**
- Звичаї від Різдва до Великодня **85**
- Великодні писанки **90**
- Звичаї від відьом до пошуку скарбів **96**
- Храмове свято в Купичові **103**
- Прикмети **111**
- Природа на Волині **119**
- Мій Всесоколівський зліт **122**
- Як святкували різдвяні свята у Вільшанці **125**
- Мій маленький Ісусик перед війною був народжений завжди двічі **130**

Різдвяний спогад з Волині	135
Біла дорога	137
Волинські звичаї та обряди	139
Незвичайна дружба людини й дрібних хижаків	143
Волинська міс 1938 року	147
Як ми на Волині лікувались	151
З Чехії на Волинь	155
Спогади з дитинства	158
На Святвечір 1945	161

” ” Як було в роки Першої світової війни

Зі спогадів на початки «Чеської дружини»	167
Опудала	174
Забутий патріот	179
Спогади Отакара Клиха	184

” ” Як було в роки Другої світової війни

Формування нашого підрозділу в Бузулуці	191
Як ми вступали до чехословацького підрозділу	196
Родина танкіста	201
З пораненими через розлиту річку	207
Тиха людяність	211
П'ятдесят років тому на Волині було створено «Бланік»	215
Чеські пироги-бухти	218
Сльози солдата	222
Світе, вислухай мене!	226
Різдво, яке я не забуду	229
Коли був голод	232
Друга світова війна в Миколаївці	235

” ” Спогади про чеські поселення на Волині

Початки Кvasilova	242
Важкі початки	246
Заснування поселення Липини	250
Спогади з Високого	254
Описи чеських поселень на Волині – Kvasilov	259

Початок був складним **264**
Спогади про життя в Мартинівці **268**
Як я пережив Чорнобиль **271**
Описи чеських поселень на Волині – Купичів **276**

„ Повернення на батьківщину та поселення

Як ми готувалися в дорогу **284**
Обіцянка вірності Республіці **289**
Спогади про Марію Стрийову **295**

„ Сьогодення

Як ми оберігали чеську мову **301**
Кожен чех з Волині **303**
Громадська організація «Житомирська спілка
волинських чехів» **306**
Луцьк і товариство чехів Волині «Матіце Волинська» **310**
Волинська традиція в Літомежіце **314**
Я визнаю своє волинське походження **319**
Дещо про мовну адаптацію чехів-переселенців в Україні **324**
«Об'єднання чехів з Волині та іх друзів» **329**

Важливі дати в історії волинських чехів **333**
Джерела та автори **335**